

**Konkurs Centra za kulturu Majdanpek
Radni odnos na mesto direktora**

**Program rada i razvoja
za mandatni period od 4 godine**

Majdanpek, maj 2011. godine

I Uvod

Centar za kulturu Majdanpek je osnovan 2003. godine kao nova institucija kulture. Osnivač Centra za kulturu Majdanpek je lokalna samouprava odnosno Skupština opštine Majdanpek.

Zakonom o kulturi koji je Skupština Srbije usvojila avgusta 2009. godine, kojim bi, nakon 17 godina, ova oblast trebalo da bude sistemski uređena, utvrđuje se opšti interes u kulturi, način ostvarivanja opšteg interesa u kulturi i obavljanje kulturnih delatnosti, prava, obaveze i odgovornosti jedinica lokalne samouprave odnosno opštine Majdanpek.

Članom 10. zakona, sredstva za finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata, kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u pojedinim oblastima kulturne delatnosti, obezbeđuju se u budžetu opštine Majdanpek u skladu sa zakonom. Kulturni programi i projekti Centra za kulturu Majdanpek finansiraju se i iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti, od naknada za usluge, prodajom proizvoda, ustupanjem autorskih i srodnih prava, od legata, donacija, sponzorstava i na drugi način, u skladu sa zakonom. Zakonom u kulturi (Član 11.) finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi, vrši se na osnovu javnog konkursa, ako zakonom nije drukčije određeno. Članom 74. definisano je da visinu sredstava za finansiranje utvrđuje osnivač, na osnovu strateškog plana i predloženog godišnjeg programa rada ustanove.

Predlog godišnjeg programa rada sadrži posebno iskazana sredstva potrebna za finansiranje programskih aktivnosti, kao i sredstva potrebna za finansiranje tekućih rashoda i izdataka. Ustanove kulture podnose osnivaču predlog godišnjeg programa rada najkasnije do 1. jula tekuće godine, za narednu godinu u skladu sa zakonom.

Konkursom za direktora Centra je definisano dostavljanje *Programa rada i razvoja* Centra za kulturu Majdanpek za mandatni period, odnosno 4 godine. Kako je stupio na snagu Zakon o kulturi, *Program rada i razvoja* je usklađen sa zakonom i trenutnim kadrovskim, materijalnim i drugim uslovima u kojima Centar za kulturu Majdanpek posluje.

Centar za kulturu Majdanpek ima 8 stalno zaposlena radnika, objekat Dom omladine i deo objekta Dom kulture u kome se realizuju programi izlagačkih aktivnosti u Galeriji Centra za kulturu sa korišćenjem foajea Galerije za multimedijalne programe na otvorenm.

Tekući rashodi i izdaci kao i zarade zaposlenih se finansiraju iz sredstava lokalne samouprave a na osnovu usvojenog finansijskog plana.

Centar za kulturu Majdanpek pruža širok spektar usluga, počevši od koncerata i pozorišnih predstava, preko održavanja likovnih izložbi do organizacije škola, radionica, tribina iz različitih oblasti kulturnog stvaralaštva.

Misija Centra za kulturu Majdanpek jeste razvoj kulturnih vrednosti i podsticanje mladih i dece na stvaralaštvo i kreativnost.

II Opis

Prikaz usluga

U Centru za kulturu zastupljeni su svi aspekti kreativnog izražavanja, kroz glumu, slikanje, muziku, ples... Rad Centra za kulturu organizovan je kroz forme:

Radionice, vode stručni saradnici stalno zaposleni u Centru za kulturu, a za rad škola i sekcija angažuju se stručni saradnici iz određenih oblasti.

Radionice okupljaju sve generacije zainteresovane za određene oblasti umetničkog stvaralaštva, sa ciljem da kroz kreativnost, druženje i opuštanje osmisle svoje slobodno vreme kao alternativu dosadi, kulturnoj ravnodušnosti, stihiji ali i radi sticanja određenih znanja koja mogu biti i izvor određenih prihoda kroz profesionalnu orijentaciju. Radionice se organizuju u određenim oblastima tako da imamo dramsku, likovnu, muzičku, psihološku radionica, kao i radionice starih zanata i primenjene umetnosti.

Škole neformalnog tipa omogućavaju korisnicima, posebno mladim ljudima da stiču konkretnija i šira znanja iz oblasti koju su izabrali. U okviru Centra za kulturu organizovane su škole glume, slikarstva, plesa, škola tehnologije i tehnike vajanja, dizajna... Svaka škola i radionica pravi svoj godišnji i mesečni program. Škole i radionice imaju obavezu da svoj rad prikažu publici, bilo da je u pitanju predstava, koncert, izložba, ples...

Rad škola neformalnog tipa i radionica se međusobno dopunjavaju i prepliću, sarađuju sa predstavnicima osnovnih i srednjih škola kao i profesorima i studentima naših fakulteta.

Ovakvom formom i organizacijom rada, kroz radionice i škole, Centru za kulturu je omogućeno da ostvari svoje ciljeve, izgradi ukus i kriterijume, tragajući za smislom koji jedini potvrđuje prave vrednosti i osnov rada i postojanja.

Galerija Centra za kulturu, već je prepoznatljiva u zemlji i prerasta u respektivnu galeriju u kojoj su izlagali poznati umetnici iz zemlje i sveta.

Nastavljajući realizaciju galerijskih aktivnosti na osnovu konkursa, rad će biti usmeren ka raznovrsnom programu od tradicionalnih tehnika slikanja i izražavanja do moderne umetnosti, grafike, umetničke fotografije, multimedijalnih projekata... Jednom godišnje će biti i prodajna izložba radova iz bogate kolekcije Centra za kulturu Majdanpek ali i lokalnih umetnika i stvaralaca.

U prodajnom prostoru, sastavnom delu Galerije, planira se prodaja umetničkih predmeta lokalnih autora, domaće radinosti, suvenira, monografija lokalnih znamenitosti, umetničkog pribora i materijala...

U sklopu pozorišne umetnosti akcenat je dat na pozorišnim predstavama različitog tipa i za različite generacije ali i na dramsku radionicu koja treba u narednom periodu da prikaže svoje predstave i pokaže rezultate svoga rada i postojanja. Pored amaterskih predstava, planiramo da u sledeće četiri godine oformimo repertoar profesionalnih gostujućih predstava, što bi tokom vremena dovelo do formiranja stalne profesionalne pozorišne scene. Pozorišna scena će biti otvorena za sve teatarske projekte koji budu ponuđeni, a imaju odgovarajuću umetničku vrednost, što će verifikovati Umetnički savet.

Razvojem ove oblasti u četvorogodišnjem periodu planiramo i sopstvenu pozorišnu produkciju u skladu sa kadrovskim, finansijskim i društvenim uslovima koji uslovljavaju razvoj ove oblasti stvaralaštva.

Predavanja koja ćemo organizovati u vidu tribina i diskusija su tematski tako koncipirana da afirmišu stvaralaštvo i inicijativu uz istovremeno edukovanje šire javnosti o novim zakonima koji važe u oblasti kojom se bavi Centar za kulturu uz uvažavanje svih aktera koji deluju u ovoj oblasti. Spoznajom značaja zakona i kretanja u ovoj oblasti, pre svega će mladi ljudi imati priliku da zadovolje svoju radoznalost duha. Daćemo im odgovore kroz predavanja vrhunskih stručnjaka iz oblasti psihologije, sociologije, istorije umetnosti, filozofije, religije... Sva predavanja će biti na osnovu aktuelnih tema datog trenutka ali i na osnovu anketa koje će biti organizovane na definisanim principima.

Delatnost u kojoj se posluje

Delatnost u kojoj se posluje je, **kulturna delatnost**, kojoj je osnovni cilj produbljivanje kulturne svesti građana i razvijanje nekih osnovnih kriterijuma vrednosti. Na žalost, kod nas vlada takva situacija da su kulturne vrednosti stavljene u drugi plan, potisnute nekim drugim zbivanjima. Centar za kulturu Majdanpek će svojim aktivnostima pokušati da napravi korak napred i da korisnike kulturnog proizvoda i usluga približi svetskim trendovima i ispunjenju ličnosti i duha, koje je svima nama preko potrebno.

Jedinstvenost usluge

Jedna od prednosti Centra za kulturu je što ima jedinstveni sklop usluga koje proističu iz osnovne delatnosti: Dom – Velika sala, Art klub, Hol Doma, Galerija, Foaje Galerije, dramska radionica, predavanja, tribine, radionice, institut konkursa, saradnja sa nevladinim sektorom, pojedinci stručnjaci određenih oblasti, sistemski zakon o kulturi, kvalitetna opremljenost opremom i uređen prostor, uspostavljen sistem finansijske discipline i već profilisan godišnji program omogućuju Centru mogućnost pružanja kvalitetnih usluga. Stanovnici opštine Majdanpek će moći da ostvare neke od svojih osnovnih kulturnih potreba, na dohvat ruke, bez imperativa odlaska u velike centre.

Strategija razvoja kulture u opštini Majdanpek

Problemi u kreiranju kulturne politike su brojni, prouzrokovani su različitim uzrocima od tranzicionih i reformskih zakona do primene istih. Nemogućnost nosioca kulturnih aktivnosti u ovladavanju i prilagođavanju novim uslovima poslovanja i rada. Osnovni uzroci, svima prepoznatljivi su nepostojanje saradnje među lokalnim akterima, nekoordinisanost inicijativa različitih aktera, sektora i pojedinaca, nepostojanje sistemskog istraživanja .

Ovo su osnovni razlozi potrebe Strategije razvoja kulture u opštini Majdanpek.

Strategija razvoja kulture opštine Majdanpek pre svega mora biti usklađena sa strategijom razvoja culture u Republici Srbiji a čiji je sadržaj:

- 1) analiza postojećeg stanja kulturne delatnosti i stvaralaštva u opštini;
- 2) osnovne postavke kulturnog razvoja,
- 3) strateške pravce i instrumente kulturnog razvoja,
- 4) plan realizacije,
- 5) kriterijume, indikatore i postupke evaluacije.

Projektne aktivnosti obuhvataju četiri osnovne faze:

- istraživanje – terensko snimanje stanja u oblasti materijalnih, ljudskih i programskih kapaciteta;
- strateško planiranje – definisanje strategija kulturnog razvoja;
- evaluacija – praćenje implementacije definisanih strategija;
- izrada elektronskih prezentacija o kulturnoj ponudi.

Predmet istraživanja su kulturne potrebe, kulturne navike, znanja o kulturi, posedovanje kulturnih dobara, umetničke aktivnosti građana u svakodnevnom životu. Rezultati istraživanja predstavljaju polaznu osnovu za kreiranje uputstava i preporuka za unapređenje i održivi razvoj i kreiranje lokalne kulturne politike.

Teme istraživanja su, između ostalog: kako se građani odnose prema kulturnoj ponudi različitih vrsta kulturnih sadržaja, kakve su karakteristike aktivne publike, kao i one potencijalne i nepublike, kakav je odnos prema medijskoj ponudi, kakav je nivo informisanosti i opšteg obrazovanja kada su kultura i umetnost u pitanju.

Značaj istraživanja je u kvalitetnim rezultatima istraživanja koji će kvalitetnom analizom doprineti pravilnom načinu kreiranja i sprovođenja kulturne politike u opštini Majdanpek usklađenoj sa kulturnom politikom Republike Srbije. Sa druge strane samo istraživanje dovodi do zajedničkih rešenja svih uključenih aktera kulturne scene pod kojima podrazumevamo i korisnike i stvaraoce kulturnih dobara bez obzira na versku, nacionalnu, obrazovnu i starosnu strukturu.

Cilj ovih istraživanja je definisanje i distribuciji kulturnih potreba, kulturnih navika, znanja o kulturi, ukusa, posedovanja kulturnih dobara i njihovo stavljanje u funkciju građana sa posledičnim smanjenjem ukupnih troškova koji opterećuju jedan proizvod, jednu kulturnu aktivnost, samim tim što se celokupna ponuda, taržnja i realizacija raspodeljuje na svrsishodne ciljeve a to je participacija građana u oba smera - i stvaraoaca i korisnika kulturnog proizvoda.

III Marketing deo

Situaciona analiza

Tražnja

U opštini Majdanpek svakako postoji potreba za našim uslugama, naročito za programima za mlade, edukativne radionice, iznajmljivanjem sala i opreme. Korisnici usluga koje pruža Centar za kulturu Majdanpek su najvećim delom stanovnici opštine Majdanpek koji imaju potrebu za kulturnim razvojem, obrazovanjem i zabavom. Razvojem kulture, na koji posebno utiče realizacija ciljeva Strateškog plana, ukupna tražnja za uslugama Centra treba biti povećana u naredne četiri godine u skladu sa povećanjem standarda stanovništva, povećanja uključenosti u turističku, obrazovnu i zabavnu ponudu svih nosioca kulturnih aktivnosti opštine Majdanpek – institucije kulture, turizma, nevladinog sektora, resornih ministarstava, pojedinaca, građana, evropskih integracija.

Socijalni, kulturološki i demografski faktori

Usled ekonomske i socijalne krize koja je dominirala u zemlji tokom poslednjih dvadeset godina, tranzicionih procesa, smanjenja broja stanovnika usled migracije u velike centre, smanjenj povratak mladih i obrazovanih kadrova usloveli su s jedne strane odvikavanje ljudi od posećivanja kulturnih institucija koje su do pre pet godina stvarale odbojnost građana prema institucijama kulture jer im je svrha bila zanemarena i potisnuta.

Marketing ciljevi

Pod marketing ciljevima podrazumevamo poboljšanje pozicioniranosti u ukupnom poslovnom okruženju pri čemu se misli na aktivnu ulogu u kulturnoj, obrazovnoj i turističkoj ponudi opštine. Ostvarenje marketing ciljeva zavisi od izabrane marketing strategije jer se ciljevi mogu realizovati na različite načine. Marketing strategija je usmerena pre svega na mladi deo populacije (decu od 6 do 18 godina) koji vremenom postaju ne samo korisnici usluga koje može i pruža Centar već postaju i pružaoci – akteri u proizvodnji i distribuciji kulture i njenom razvoju samim razvijanjem pozitivnog odnosa prema kulturi i kreativnom stvaranju. Asortiman usluga će biti proširen uz nadoknadu dela troškova uz zadržavanje aktivnosti koje finansira Centar iz sredstava budžeta opštine Majdanpek. Nova, intenzivnija promotivna kampanja u permanentnom četvorogodišnjem periodu treba da sa jedne strane, u svesti korisnika ugradi postojanje Centra kao korisnog i svrsishodnog činioca opšteg razvoja i sa druge strane osigura stabilnost Centra kao institucije culture.

Radi ostvarenja marketing ciljeva potrebno je planiranje većeg iznosa sredstava za finansiranje planirane promotivne strategije i nastupa na tržištu pre svega u zajedničkom nastupu sa drugim institucijama, organizatorima određenih kulturnih aktivnosti – manifestacija koje pored kulturne imaju za cilj razvoj turističke privrede i očuvanje kulturne baštine.

Objekti i usluge

Pored već uređenih prostora i prostorija neophodno je u naredne četiri godine završiti uređenje preostalog prostora i njegovo stavljanje u funkciju. Prostor ispred I oko objekata biće stavljen u funkciju kulturnih i zabavnih aktivnosti u skladu sa savremenim potrebama svih aktera u oblasti culture. Posebnu pažnju treba usmeriti na zamenu bravarije objekta Dom omladine kao i uređenje Hala i mokrog čvora objekta. Strateškim planom razvoja culture treba da se odrede prioriteti razvoja od kojih zavisi koja će se i na koji način odvijati delatnost i upošljenost objekata culture tim pre što sve ustanove culture u samom gradu nemaju svoj uređen i potreban proctor. Nadležnost nad objektom Dom kulture je na više pravnih subjekata što otežava planiranje i upošljavanje raspoloživih prostora. Postojeće usluga koje vrši Centar za kulturu u narednom četvorogodišnjem periodu se moraju inovirati, prilagoditi savremenim potrebama pri čemu se misli na likovne, muzičke, dramske aktivnosti ali i nove kao što su alternativna umetnost, škole starih zanata, slikarstva, vajarstva, multimedijalni programi i prošireni mediji.

Mala sala – Art klub treba biti u funkciji mladih ali se u njoj mogu organizovati brojni drugi programi kao što su lutkarske i dečije pozorišne predstave, veće književne večeri, aukcijsku prodaju umetničkih dela, seminare, promocije i predavanja ili se može izdavati drugima za organizovanje sličnih događaja.

Uređenje spoljnog prostora treba da obuhvati postavljanje smernica za ulaz u Centar za kulturu, kao i organizovanje događaja na otvorenom, u letnjem periodu. Panoi ili bilbordi, profesionalno urađeni i njihovo postavljanje u neposrednoj blizini omogućuju kvalitetno informisanje lokalnog stanovništva ali i posetilaca opštine Majdanpek.

Izdavačka delatnost

U svrhu kvalitetne organizacije aktivnosti Centra i proširenja delovanja potrebno je intenzivirati izdavačku delatnost koja postoji ali nedovoljno razvijena iz razloga nedovoljno uposlenih i kvalitetnih kadrova. U cilju razvoja ne samo oblasti culture, afirmacije kulturno istorijskih vrednosti već i zbog razvoja turističke privrede potrebne su brošure – publikacije manjeg obima svih znamenitosti koje postoje u opštini Majdanpek a koje su stavljene ili će biti stavljene u turističku ponudu opštine. Posebno treba imati u vidu ljudske potencijale koji postoje i stvaraju na ovim prostorima čime izdavačka delatnost preferira na lokalne umetnike zadovoljavajući njihove potrebe pa samim tim i potrebe raznovrsnosti kulturnih programa i sadržaja Centra.

Promocija

Cilj promocije je u osnovi upoznavanje građana sa mestom i ponudom Centra ali i ukazati gostima na raznolikost njegove ponude, mogućnostima korišćenja sadržaja, prostora i opreme Centra.

Da bi ostvarili navedene ciljeve potrebno je definisati promotivnu kampanju pod određenim nazivom aktuelnim u datom trenutku.

IV Segment menadžmenta i zaposlenih

Centar za kulturu ima osam stalno zaposlena radnika što je nedovoljno da se u narednom periodu realizuju planirane aktivnosti ne samo zbog nedovoljnog broja već i zbog nedovoljne stručnosti kao i zbog godina starosti. Dakle, akcenat treba dati na podmlađivanju celokupnog menadžmenta stručnim i mladim ljudima kao uslov svih daljih razvojnih planova. Kvalifikovanog menadžment kadra, koji bi kvalitetno upravljao ovom organizacijom, još nema, ali je potrebno angažovanje PR programskog menadžera, koji bi bio zadužen za odnose s javnošću i organizaciju programa i ostalih usluga koji bi nudio Centar.

Do realizacije zacrtanih ciljeva potrebno je angažovati spoljne saradnike – stručnjake pojedinih oblasti kako bi se nadoknadio nedostatak stručnih kadrova a da razvoj teče planiranim tokom i u skladu sa opštim društvenim potrebama. Kreativnost i ideje mladih ljudi su suština i koncepcija rada Centra u narednom periodu, usmerene ka oplemenjivanju i razvijanju smisla za lepo, kao i izgrađivanju istančanih estetskih kriterijuma. Samim tim Centar za kulturu Majdanpek ima tendenciju da u naredne četiri godine, proširuje svoj spektar usluga kako bi mogao da ide u korak sa trendovima savremenih tokova kulture.

Zaključak

Program rada i razvoja Centra za kulturu Majdanpek predstavlja osnov izrade Strategije razvoja kulture u opštini Majdanpek kao i osnov izrade godišnjih planova rada i finansijskih planova koji su uslovljeni ekonomskom politikom Republike Srbije definisane memorandumom o budžetu za odnosnu godinu odnosno Zakonom o budžetu koji, Ustanova Centar za kulturu Majdanpek kao osnovano pravno lice od strane organa lokalne samouprave, primenjuje u skladu sa odredbama Zakona o kulturi.

U Majdanpeku 10. maj 2011. godine

Program rada i razvoja
Autor Zoran Mitrović